

Den 7. oktober 2003 afgav jeg en endelig rapport om min inspektion den 11. juni 2003 af detentionen i Holbæk. I rapporten anmodede jeg om oplysninger mv. om nærmere angivne forhold.

I den anledning modtog jeg udtalelser med bilag af 16. oktober og 27. november 2003 fra henholdsvis Politimesteren i Holbæk og Justitsministeriet.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 1. Detentionslokalerne

Jeg tilkendegav at der muligvis kunne være en sikkerhedsrisiko forbundet med de skotlamper der var monteret højt oppe på væggen, derved at det er muligt at fæstne en snor eller lignende omkring selve lampen. Jeg anmodede politimesteren og Justitsministeriet om en udtalelse herom.

Politimesteren har oplyst at lamperne er nedtaget og placeret i loftet i stedet således at det ikke (længere) er muligt at fastgøre en snor eller lignende omkring lamperne.

Justitsministeriet har udtalt at ministeriet ikke har bemærkninger til denne løsning. Ministeriet har i den forbindelse bemærket at det af afsnittet om detentioners indretning i Justitsministeriets vejledning fra august 1992 om indretning af nye politibygninger fremgår at der i detentionsrummets loft skal indbygges planforsænkede specialarmaturer for f.eks. belysning.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2. Rapportgennemgang

Jeg udtalte at det var beklageligt at der – på trods af Rigspolitichefens indskærpelse af bl.a. notatpligten i brev af 15. januar 2003 til Politidirektøren i København og samtlige politimestre – i intet tilfælde var forholdt fuldt ud i overensstemmelse med kundgørelsens § 22, stk. 1, hvorefter alle punkter i detentionsrapporten skal udfyldes. Da politimesteren på ny havde indskærpet notatpligten, foretog jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Under de enkelte punkter udtalte jeg endvidere i nogle tilfælde kritik af ikke kun manglende overholdelse af notatpligten, men også af manglende overholdelse af andre regler i kundgørelsen.

Politimesteren har til sidst i sin udtalelse anført at inspektionsrapporten vil blive gennemgået og drøftet på et kommende ledermøde med de vagthavende med henblik på en supplerende indskærpelse af kundgørelsens regler og notatpligten generelt i detentionsrapporterne.

Justitsministeriet har anført følgende:

” ...

Det fremgår af inspektionsrapporten ... sammenholdt med politimesterens udtalelse, at der i en række tilfælde ikke er gjort notat i overensstemmelse med detentionskundgørelsens regler, herunder om indbringelse til hospital (skadestue), indhentning af oplysninger fra kriminalregisteret, anvendt visitationsbestemmelse, tidspunkt for visitation, løsladelsestidspunkt og (forsøg på) udlevering af Rigspolitichefens pjece 'Hvor går du hen, når du går ud?'.

Det fremgår endvidere af inspektionsrapporten, at detentionskundgørelsens regler om detentionsanbragtes kvittering i detentionsrapporten ved udlevering af effekter og om foreløbig anbringelse i flere tilfælde ikke er overholdt.

Justitsministeriet finder det beklageligt, at der i de omhandlede tilfælde ikke er handlet i overensstemmelse med kundgørelsens regler. For så vidt angår spørgsmålet om notatpligt, kan ministeriet henholde sig til Rigspolitichefens rundskrivelse af 15. januar 2003, hvori det indskræpes, at samtlige punkter anført i detentionsrapporten skal udfyldes, jf. kundgørelsens § 22, stk. 1. I rundskrivelsen tiltræder Rigspolitichefen endvidere Folke-

tingets Ombudsmands anbefaling om at udfylde punkter ved for eksempel angivelse af 0, hvis ikke der har været andet at anføre.

...

Politimesteren har i sin udtalelse anført, at inspektionsrapporten vil blive gennemgået og drøftet på et kommende ledermøde med de vagthavende med henblik på en supplerende indskærpelse af kundgørelsens regler og notatpligten generelt i detentionsrapporterne. Justitsministeriet har noteret sig dette og foretager sig på den baggrund ikke yderligere.
...

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg anmodede politimesteren om at oplyse om der i Holbæk politikreds havde været foretaget en undersøgelse af, som anført i Rigspoliti­chefens følgebrev af 28. juni 2001 til detentionskundgørelsen, om der i kredsen findes forsorghjem eller lignende som på forsvarlig måde kan tage sig af berusede personer. I givet fald bad jeg politimesteren om at oplyse om resultatet af denne undersøgelse.

Politimesteren har oplyst at politiet lejlighedsvis kontakter forsorghjemmet ”Karlsvognen” i Holbæk for mulig modtagelse af berusede subsistensløse personer, men da forsorghjemmet for det meste er overbooket, er det sjældent at hjemmet tager imod sådanne personer når politiet anmoder om det. Berusede personer der er besværlige afvises altid.

Med den bemærkning at jeg går ud fra at politiet har undersøgt om der er andre forsorghjem eller lignende i politikredsen som på forsvarlig vis vil kunne tage sig af berusede personer, har jeg noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.1. Grundlaget for detentionsanbringelsen

Jeg anmodede politimesteren om at oplyse hvorvidt detentionsrapporten også anvendes og udfyldes for personer der ikke indsættes i detentionen, men overgives til andre, ind-

bringes til hospital eller indbringes til forsorgshjem eller lignende, jf. detentionskundgørelsens § 1, stk. 2, nr. 1-3.

Politimesteren har oplyst at detentionsblanketten udelukkende anvendes for personer der indsættes i detentionen.

Jeg henviser til afsnittene nedenfor.

Idet jeg henviste til en udtalelse af 21. november 2002 fra Justitsministeriet i sagen om min inspektion af detentionen i Slagelse, hvori Justitsministeriet havde anført at detentionsblanketten alene bør anvendes ved "egentlige" detentionsanbringelser, og til at det af detentionskundgørelsens § 1, stk. 4, fremgår at detentionsrapporten skal anvendes også ved tilbageholdelse efter stk. 2, nr. 1-3, anmodede jeg Justitsministeriet om at uddybe hvad der skal forstås ved egentlige detentionsanbringelser.

Justitsministeriet har oplyst at egentlige detentionsanbringelser skal forstås som alle tilbageholdelser efter detentionskundgørelsens § 1, stk. 2, i modsætning til f.eks. venterumsanbringelser som ikke er omfattet af detentionskundgørelsen. Detentionsblanketten skal derfor anvendes ved alle tilbageholdelser efter § 1, stk. 2, hvilket også fremgår udtrykkeligt af § 1, stk. 4.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Da det fremgår af politimesterens udtalelse at detentionsblanketten i Holbæk Politikreds alene anvendes for personer der indsættes i detentionen, har Justitsministeriet indskærpet politimesteren at også overgivelse til andre, indbringelse til hospital og indbringelse til forsorgshjem eller lignende, jf. kundgørelsens § 1, stk. 2, nr. 1-3, skal fremgå af detentionsrapporten.

Jeg har noteret mig denne indskærpelse.

Ad punkt 2.2.1. Tidspunktet for tilkald af læge

Jeg bad politimesteren om at oplyse nærmere om praksis med hensyn til underretning af vagthavende under transporten til politistationen og tilkald af læge efter denne underretning, jf. detentionskundgørelsens § 6. Efter denne bestemmelse skal politiet under transporten til politistationen underrette vagthavende om tilbageholdelsen, hvorefter den vagthavende – dvs. allerede mens politiet er på vej til politistationen med den berusede – skal tilkalde en læge med henblik på lægeundersøgelse af den tilbageholdte.

Politimesteren har oplyst at vagthavende normalt straks underrettes om alle anholdelser som foretages af patruljen. Reglen i kundgørelsens § 6 følges generelt i de tilfælde hvor der sker anholdelse af berusede personer som åbenbart skal detentionsanbringes. Hvis det ikke er åbenbart at der vil ske detentionsanbringelse, venter vagthavende med at tilkalde læge indtil fremstilling for vagthavende har fundet sted og andre muligheder har været vurderet.

Justitsministeriet har udtalt at ministeriet har fundet det hensigtsmæssigt at indhente en udtalelse fra Rigspolitechefen om den af politimesteren beskrevne praksis. Ministeriet vil vende tilbage til sagen når denne udtalelse foreligger.

Jeg afventer denne tilbagemelding.

Jeg bad politimesteren om en udtalelse om hvorfor der i to konkrete sager (j.nr. 1400-61620-00020-03 og 1400-84230-00020-03) gik henholdsvis 15 og 40 minutter fra indbringelsen af den tilbageholdte til lægen blev tilkaldt.

Politimesteren har oplyst at der i begge sager var tale om anholdelse af spirituspåvirkede diskoteksgæster som blev anmeldt for vold og uorden. Ved anholdelsen og indbringelsen kunne det ikke straks afgøres om de pågældende kunne løslades efter nærmere undersøgelse af sagen og en umiddelbar afhøring, eller om en endelig detentionsanbringelse

se efter lægeundersøgelse blev nødvendig. Da det efterfølgende var åbenbart at detentionsanbringelse blev nødvendig, blev lægen tilkaldt af vagthavende.

Jeg har noteret mig det oplyste om baggrunden for at der i de to tilfælde gik henholdsvis 15 og 40 minutter fra indbringelsen til lægetilkald. Da politiet i sagerne har fulgt den ovenfor beskrevne praksis som Justitsministeriet har bedt Rigspolitechefen om en udtalelse om, foretager jeg mig ikke videre vedrørende disse sager før jeg har modtaget svar fra Justitsministeriet vedrørende den generelle praksis.

Ad punkt 2.2.2. Tidspunktet for lægetilsyn i forhold til tilkald

Jeg bad politimesteren om en udtalelse om tidspunktet for lægetilsyn i 4 nærmere angivne tilfælde (AP.nr. 276/03, j.nr. 1400-70321-00005-03, AP.nr. 260 og j.nr. 1400-61620-00020-03). Jeg bemærkede i den forbindelse at jeg var opmærksom på at 2 af anbringelserne (AP.nr. 276/03 og AP.nr. 260) fandt sted i dagtimerne hvor det ifølge det oplyste under inspektionen kan være et problem med tilsyn.

Politimesteren har oplyst at det i det ene tilfælde var en læge fra Lægehuset i Mørkøv der blev tilkaldt til tilsyn i dagtimerne, mens den ordinære lægevagt blev tilkaldt i de andre 3 tilfælde. Politimesteren har i den forbindelse bemærket at lægevagten som hovedregel anvendes når den er til rådighed. Detentionstilsyn indgår i den almindelige prioritering af patientbesøg hos såvel lægevagten som de praktiserende læger og medfører lejlighedsvis ventetid af varighed som i de konkrete sager. I dagtimerne på hverdage hvor de praktiserende læger anvendes, er der normalt nogen ventetid fra tilkald af læge til fremmøde. På alle tidspunkter af døgnet er der dog ventetider af kortere eller længere varighed på gennemførelse af lægeundersøgelse. Alternative muligheder for lægetilsyn har været drøftet med embedslægen, vagtlægerne og flere af de praktiserende læger, men det har ikke medført særordninger for politiet.

Jeg har noteret mig det oplyste som jeg forstår sådan at der ikke kan peges på nogen specielle årsager til den ventetid (fra lidt over en time til 2 timer) som der var i de konkrete tilfælde med hensyn til lægetilsyn.

Ad punkt 2.2.3. Tidspunktet for lægetilsyn i forhold til indbringelse til politistationen

Jeg bad politimesteren oplyse om det oplyste under inspektionen om at det kan være et problem med tilsyn i dagtimerne, skulle forstås sådan at det i politikredsen er et generelt problem at foranstalte tilstrækkelig hurtigt lægetilsyn i dagtimerne. I givet fald bad jeg politimesteren om at oplyse om det på denne baggrund havde været overvejet at indgå aftaler med flere læger om tilsyn med detentionsanbragte eller at tage kontakt til Rigspolitechefens Administrationsafdeling. (Under inspektionen blev det oplyst at Politimesteren i Holbæk har indgået en aftale med en enkelt læge om lægetilsyn med detentionsanbragte i denne politikreds, men at han ifølge aftalen kun kommer hvis han har tid og andre muligheder er udelukket).

Jeg bad tillige politimesteren om at oplyse nærmere om praksis med hensyn til indbringelse til skadestuen i dagtimerne hvis de praktiserende læger ikke kan komme (inden for en rimelig tid). (Jeg lagde til grund at lægetilsynene i alle de 10 tilfælde som min undersøgelse omfatter, fandt sted på politistationen).

Politimesteren har oplyst at det tilstræbes at foretage lægetilsyn med detentionsanbragte så hurtigt som muligt efter indbringelsen, men lægernes nødvendige prioritering af patientbesøg medfører ventetid af kortere eller længere varighed, jf. besvarelsen under pkt. 2.2.2.

Politimesteren har videre oplyst at det ikke har været muligt at indgå bindende aftaler med de praktiserende læger i politikredsen om akut udkørsel til detentionsundersøgelser i dagtimerne eller over hele døgnet. Såvel de praktiserende læger som lægevagten vil gerne foretage detentionsundersøgelserne, men kan alene medvirke i det omfang og med den prioritering som øvrige hastende patientbesøg gør det muligt. Rigspolitechefens ad-

ministrationsafdeling har ikke været kontaktet med henblik på indgåelse af aftaler med læger. Skadestuelægerne foretager kun i helt akutte tilfælde undersøgelse af berusede som selv indfinder sig eller indbringes til skadestuen af Falck, politiet eller andre til behandling eller undersøgelse for tilskadekomst og efterfølgende overlades til politiets vareretægt. Skadestuelægerne kan og må ikke i øvrigt medvirke til undersøgelse af detentionsanbragte.

Justitsministeriet har oplyst at ministeriet finder det beklageligt at der i 4 tilfælde (skal rettelig være 5 tilfælde) er forløbet mere end en time fra indbringelsen til lægetilsyn. Justitsministeriet er imidlertid opmærksom på den nødvendige lægelige prioritering af lægebesøg. Ministeriet har i øvrigt noteret sig at der i 2 af de pågældende tilfælde (sagerne med j.nr. 1400-61620-00020-03 og j.nr. 1400-84320-00020-03) først skete tilkald af læge nogen tid efter indbringelsen, og ministeriet har i den forbindelse henvist til den udtalelse som ministeriet har bedt Rigspolitichefen om (for så vidt angår politiet i Holbæks praksis i relation til bestemmelsen i kundgørelsens § 6). Tilkald skete i de nævnte sager henholdsvis 15 og 40 minutter efter indbringelsen, og lægetilsyn fandt sted henholdsvis 2 timer og 1 time efter tilkaldet.

Jeg har noteret mig at Justitsministeriet – ligesom jeg – har fundet det beklageligt at der i de nævnte sager er gået mere end 1 time fra indbringelsen til lægetilsyn i sagerne. Jeg er, som det fremgår af min rapport s. 18, også opmærksom på at lægerne må foretage en prioritering af deres opgaver.

Jeg har endvidere noteret mig det af politimesteren oplyste, herunder at det ikke har været muligt at indgå bindende aftaler med læger om tilsyn med detentionsanbragte, og at der ikke har været rettet henvendelse til Rigspolitichefen i den anledning. Jeg forstår det oplyste om at der er kortere eller længere ventetid, sådan at der ikke er tale om et egentligt generelt problem med hensyn til at foranstalte tilstrækkeligt hurtigt lægetilsyn (og at politimesteren derfor ikke har fundet det nødvendigt at rette henvendelse til Rigspolitichefen). Jeg går ud fra at politimesteren vil følge udviklingen med hensyn til ventetider på læger og i lyset heraf (løbende) vil overveje om der er behov for en sådan henvendelse.

Ad punkt 2.4.1. Fremstilling

Jeg bad politimesteren om at oplyse hvorledes indbringelse, fremstilling, visitation og indsættelse i detentionen i 3 nærmere angivne tilfælde (j.nr. 1400-70321-00005-03, j.nr. 1400-84230-00020-03 og j.nr. 1400-61620-00020-03) kunne ske samtidig. Jeg henviste til at fremstilling for vagthavende forudsættes sket inden visitationen.

Politimesteren har oplyst at indbringelse og fremstilling finder sted i visitationsgangen ved detentionslokalerne i kælderen. Ved ankomst til politistationen underrettes vagthavende der herefter indfinder sig i visitationsgangen hvor besigtigelse, visitation og indsættelse i detentionen finder sted i ”en kontinuerlig sagsgang”. Det anvendte tidsforbrug opdeles derfor ikke med aktuelt tidsinterval for fremstilling, visitation og foreløbig indsættelse i detentionen.

Justitsministeriet har ikke haft bemærkninger hertil.

Bortset fra at bemærke at en angivelse af samme tidspunkt for flere skridt som ifølge kundgørelsen skal ske i en bestemt rækkefølge, ikke gør det muligt at efterprøve om denne rækkefølge har været fulgt, har jeg ingen bemærkninger til den anvendte fremgangsmåde – forudsat at der er tale om en gennemførelse af de enkelte skridt i umiddelbar forlængelse af hinanden.

Ad punkt 2.5. Tilsyn

Jeg gik ud fra at Holbæk politi har udstyr der er godkendt af rigspolitiet, men for en ordens skyld bad jeg politimesteren om oplysning herom.

Politimesteren har oplyst at Rigspolitichefen i skrivelse af 28. maj 2002 har godkendt udstyret.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Til orientering for Politimesteren i Holbæk oplyste jeg at jeg i forbindelse med min inspektion den 24. oktober 2001 af detentionen i Slagelse havde anmodet Justitsministeriet om at oplyse hvorvidt det er tilstrækkeligt at angive fornavne. Rigspolicechefen og Justitsministeriet besvarede ikke mit spørgsmål direkte, men jeg udledte af Rigspolicechefens udtalelse og gengivelsen heri af Politimesteren i Slagelses indskærpelse af at der skal anføres navn eller initialer, at det ikke er tilstrækkeligt – heller ikke selv om der på det pågældende tidspunkt ikke er andre ansatte det pågældende sted med samme navn. I min opfølgingsrapport af 22. november 2002 bad jeg Justitsministeriet om at meddele mig hvis denne antagelse er forkert. Justitsministeriet er ikke kommet med bemærkninger i den anledning.

Justitsministeriet har bekræftet at det efter ministeriets opfattelse ikke er hensigtsmæssigt alene at notere et fornavn, men at såvel fornavn som efternavn eller de initialer som bruges som identifikation i politiets sagsstyringssystem (POLSAS) eller polititjenestemandens tjenestenummer bør anføres.

Jeg har noteret mig det oplyste om at det efter ministeriets opfattelse ikke er hensigtsmæssigt alene at angive fornavn.

I sagen vedrørende min inspektion af Station 1 (nu Station City) i København oplyste politidirektøren at tjenestenummer fortsat blev anvendt efter ikrafttrædelsen af den nye kundgørelse for så vidt angår angivelse af de polititjenestemænd der har foretaget visitation, idet det på grund af det store antal polititjenestemænd der er ansat i Københavns Politi, er den mest sikre identifikationsmåde. (For så vidt angår den polititjenestemand der har udført tilsyn med den detentionsanbragte, ville der blive anført navn). På mit spørgsmål om hvorvidt Rigspolicechefen havde godkendt dette (som en fravigelse til kundgørelsen) vedlagde Politidirektøren kopi af en skrivelse af 20. august 2002 fra Rigspolicechefen til Justitsministeriet i sagen vedrørende min inspektion af detentionen i

Slagelse. I denne sag udtalte Rigspolitechefen at hensigten med bestemmelserne i kundgørelsens §§ 13, stk. 5 (om visitation), og 18, stk. 5 (om tilsyn), er at man på en sikker måde kan identificere den polititjenestemand som har foretaget de konkrete dispositioner. Rigspolitechefen udtrykte dog tillige forståelse for at Københavns Politi ikke anfører polititjenestemandens navn, men alene dennes tjenestenummer på detentionsrapporten. Justitsministeriet tilsluttede sig dét som Rigspolitechefen anførte.

I en opfølgingsrapport af 22. november 2002 vedrørende min inspektion af detentionen i Slagelse tog jeg til efterretning at det er tilstrækkeligt at anvende initialer, forudsat at det er muligt på en sikker måde, f.eks. via POLSAS, at identificere den polititjenestemand som har de pågældende initialer. Jeg bemærkede samtidig at jeg havde forstået ordningen vedrørende Københavns Politi som en dispensation fra kravet om angivelse af navn. Da der således, trods ordlyden af kundgørelsen, ikke er et ubetinget krav om angivelse af navn, men alene et krav om en sikker identifikationsmåde, og da tjenestenummer ifølge politidirektørens tidligere udtalelse på grund af det store antal polititjenestemænd der er ansat i Københavns Politi, er den mest sikre identifikationsmåde i denne politikreds, foretog jeg mig ikke mere i anledning af at der i denne politikreds anvendes tjenestenummer i stedet for navn.

Jeg må forstå Justitsministeriets udtalelse i den foreliggende sag vedrørende detentionen i Holbæk sådan at tjenestenummer også andre steder end i København er tilstrækkelig til at opfylde bestemmelserne i kundgørelsens §§ 13, stk. 5 (om visitation), og 18, stk. 5 (om tilsyn), forudsat at angivelse af tjenestenummer er en sikker måde hvorpå man kan identificere den polititjenestemand, som har foretaget de konkrete dispositioner.

Jeg har ingen bemærkninger til anvendelse af tjenestenummer under denne forudsætning.

Jeg anmodede politimesteren om at oplyse om der er fastsat lokale bestemmelser efter kundgørelsens § 18, stk. 6, om tilsynets forløb, og i givet fald sende mig en kopi heraf.

Politimesteren har oplyst at der ikke er fastsat sådanne bestemmelser.

Jeg har noteret mig det oplyste.

3. Opfølgning

Jeg afventer tilbagemelding fra Justitsministeriet når ministeriet har modtaget den udtalelse fra Rigspolitichefen som ministeriet har bedt om, jf. pkt. 2.2.1.

4. Underretning

Denne rapport sendes til Politimesteren i Holbæk, Justitsministeriet, Rigspolitichefen og Folketingets Retsudvalg.

Lennart Frandsen
Inspektionschef